ଫସଲର ରୋଗପୋକ ପରିଚାଳନା ନିମନ୍ତେ ଆପଦକାଳୀନ ଯୋଜନା

<u>ମରୁଡି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସମନ୍ୱିତ କାଟ ପରିଗ୍ଲନନା</u>

ବନ୍ୟା,ବାତ୍ୟା,ମରୁଡ଼ି ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରାକୃତିକ ଦୁର୍ବିପାକ ପରେ ପରେ ଅଗ୍ଟନକ ଫସଲରେ ବିଭିନ୍ନ ରୋଗ ପୋକ ଦେଖାଦେବାର ଆଶଙ୍କା ଥାଏ । ଜଳାଭାବ (ଆର୍ଦ୍ରିତ। ଅଭାବ),ମରୁଡ଼ି ପରିସ୍ଥିତି ତଥା ଅଧିକ ତାପମାତ୍ରାରେ ନିମ୍ନ ରୋଗ ପୋକ ଗୁଡ଼ିକ ବାରମ୍ବାର ଦେଖାଦେବାର ଆଶଙ୍କା ଥାଏ ଯାହାକୁ ଠିକଣା ସମୟରେ ନିୟନ୍ତଣ କରିବା ଲାଗି ଅବିରତ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ରୋଗପୋକର ଆଶୁ ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ପରିଗ୍ଟଳନା ପାଇଁ ରୋଗପୋକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଓ ପରାମର୍ଶ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜରୁରୀ । ମୁଖ୍ୟ ରୋଗପୋକର ଚିହ୍ନଟ ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ କୃଷି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟରେ ରୋଗପୋକ ସମ୍ପର୍କିତ ସୂଚନା କକ୍ଷର ଫୋନ ନମ୍ଭର ୦୬୭୪-୬୫୩୦୬୫୩ କୁ ଫୋନ କରିବାକୁ ଘ୍ୟୁ ଭାଇ ମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ।

<u>ଧାନ</u>

ମରୁଡ଼ି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଧାନ କ୍ଷେତରେ ଦହିଆ ପୋକ ଲାଗିବାର ଅଧିକ ସମ୍ମାବନ। ଅଛି । ଏହି ପୋକ ଆକ୍ରମଣ ଯୋଗୁଁ ଗଛ ହଳଦିଆ ପଡ଼ି ରୁଗ୍ଧ ହୋଇଯାଏ ଏବଂ ଧଳା ଦେଖାଯାଏ । ପତ୍ରାଚ୍ଚାଦକୁ ଅନାବୃତ କଲେ ଦହିଆ ପୋକଟି ଦୃଶ୍ୟ ହୁଏ । ଏହି ପୋକର ନିୟନ୍ତଣ ପାଇଁ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୧ ଲିଟର ମିଥାଇଲି ଡ଼ିମେଟନ ୩ ୦ସି.ସି.କୁ ୫୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ଗୋଳାଇ ପତ୍ରଛିଞ୍ଚା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଅଧିକ ତାପମାତ୍ରାରେ କାଞ୍ଚବିନ୍ଧା ପୋକ୍ ଏଟଂ ମାଟିଆ ଗୁଞି ପୋକ ଦେଖା ଦେବାର ଅଧିକ ସମାବନ। ଥାଏ । ୫ ମିଲିଗ୍ରାମ ହଳଦିଆ କାଞ୍ଚବିନ୍ଧା ପୋକର ଆକର୍ଷକ ସହ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୮ ଟି ସଙ୍ଗ ଆକର୍ଷକ ଯନ୍ତ। ଧାନ କ୍ଷେତରେ ସ୍ଥାପନ କଲେ କାଞ୍ଚବିନ୍ଧା ପୋକର ପ୍ରାଦୂର୍ଭାବ କମିବ । ଧାନ ରୁଆ ସମୟରେ ତଳି ଅଗ ଛିଣ୍ଡାଇ ଦେଲେ ଏହି ପୋକର ଅଣ୍ଡା ମେଞ୍ଚା ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ ।

ଆହ୍ର। ଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଦାନାଦାର କୀଟ ନାଶକ ଯଥା କାର୍ଟୀପ ହାଇତ୍ୱୋକ୍ଲୋରାଇଡ଼ ୪ ଜି କିମା ଫିପ୍ରୋନିଲ ୦.୩ ଜି କିମା କାର୍ବୋଫ୍ୟୁରାନ୍ ୩ ଜି ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୨୫ କେଜି ପଧ୍ୟୋଗ କଲେ ଏହି ପୋକର ନିରାକରଣ ହୋଇପାରିବ । ପୋକ ଆକ୍ରମଣର ତୀବ୍ରତା ମଧ୍ୟମ ଧରଣର ହୋଇଥିଲେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୧ ଲିଟର କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ ୨୦ ଇସି କିମା ୧୨୫ ଗ୍ରାମ ଫ୍ଲୁବେକ୍ତିଆମାଇଡ଼ ୨୦ ଡ଼ବ୍ଲୁ.ଜି କିମା ୧ ଲିଟର କାର୍ଟାପ ହାଇତ୍ରୋକ୍ଲୋରାଇଡ଼୫୦ ଏସ୍.ପି କିମା ୭୦୦ ଗ୍ରାମ ଏସିନଫଟ ୭୫ ଏସ.ପି ପତ୍ରଛିଞ୍ଚା କଲେ ଏହି ପୋକ ଅଧିକ ବିଞାର କରିପାରେ ନାହିଁ ।

ମାଟିଆ ଗୁଞ୍ଚି ପୋକର ପରିଗଳନା ପାଇଁ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୫୦୦ ମି.ଲି ଡ଼ି.ଡ଼ି.ଭି.ପି ୭୬ ଇ.ସି କିମା ୮୦୦ ଗ୍ରାମ ବୁପ୍ରୋଫେଜିନ୍ ୨୫ ଏସ୍ସି କିମା ୧ ଲିଟର ଥାୟାକ୍ଲୋପ୍ରିତ୨୧.୭ ଏସସି କିମା ୧୦୦ ଗ୍ରାମ ଥାୟୋମେଥୋକାମ ୨୫ଡବ୍ଲୁ.ଜି କିମା ୨୫ ଗ୍ରାମ କ୍ଲୋଥାୟାନିଡ଼ିନ୍ ୫୦ ଡବ୍ଲୁଡ଼ିଜି ପତ୍ରଛିଞ୍ଚା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଧାନ ମକା ଏଟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶସ୍ୟଜାତୀୟ ଫସଲର ଠିଆକ୍ଷେତରେ ଉଇର ସମସ୍ୟା ଦେଖାଯାଏ । ଏହି ସମସ୍ୟାକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବା ପାଇଁ ଶେଷ ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତି ପୂର୍ବରୁ ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ ୪-୫ ମି.ଲି କ୍ଲୋରୋପାଇରଫସ୍ ୨ ୦ ଇସି ଦ୍ୱାରା ମୃତ୍ତିକା ଭିଜା କିମ୍ବା ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୨ ୦-୨ ୫କି.ଗ୍ରା. କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ୍ ୧.୫%ଗୁଣ୍ଡ ସିଞ୍ଚନ କିମ୍ବା ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୧ କୁଇଣ୍ଡାଲ ନିମ୍ବ ଏବଂ କରଞ୍ଜପିଡ଼ିଆ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଦରକାର । ଝିଣ୍ଡିକା ଉପଦ୍ରବ ମଧ୍ୟ ଧାନକ୍ଷେତରେ ଦେଖାଯାଏ । ଏହାକୁ ନିୟୟଣ କରିବା ପାଇଁ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୨ ୫ କି.ଗ୍ରା.କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ୍ ୧.୫% ଗୁଣ୍ଡ ଫସଲରେ କିମ୍ବା ହିଡ଼ରେ ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଇପାରେ ।

ଡ଼ାଲିଜାତୀୟ ଫସଲ

ଯଦି ହରଡ଼ରେ ଉଇର ଆକ୍ରମଣ ଦେଖାଦିଏ,ତେବେ ଧାନ ଫସଲରେ ବର୍ତ୍ତିତ ଉଇ ନିୟକ୍ତଣ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସରଣ କଲେ ଏହାର ପାଦୁର୍ଭାବ ହ୍ରାସ କରିହେବ ।

ଧଳାମାଛି ବାହକ ଦ୍ୱାରା ହଳଦିଆ ମୋଜାଇକ ଭୁତାଣୁ ମୁଗ,ବିରି,ବରଗୁଡ଼ି ଇତ୍ୟାଦି ଫସଲରେ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ବ୍ୟାପିପାରେ । ପ୍ରଥମାବସ୍ଥାରେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୮-୧୦ ଟି ହଳଦିଆ ଅଠାଳିଆ ଯନ୍ତା ବ୍ୟବହାର କଲେ ବାହକର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଓ ପରିଷ୍ଟଳନା କରିହେବ । ପିଡ଼ିଏମ୍ -୧୩୯ କିସମ ମୁଗ ଷଷ କରିବା ଅନୁଚିତ ଯାହାକି ସହଜରେ ବାହକ ଦ୍ୱାରା ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇଥାଏ । ବାହକ ପରିଷ୍ଟଳନା ପାଇଁ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୧ ଲିଟର ଡ଼ାଇମେଥୋଏଟ୍ ୩୦ ଇ.ସି କିମା ୧୨୫ ମିଲି ଇମିତାକ୍ଲୋପ୍ରିଡ଼ ୧୭.୮%ଏସଏଲ କିମା ୧୦୦ ଗ୍ରାମ ଥାୟୋମେଥୋକ୍କାମ୍ ୧୦-୧୫ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ପତ୍ରଛିଆ କରିବା ଉଚିତ୍ର ।

କର୍ତ୍ତକ କୀଟ ନିୟନ୍ତଣ ପାଇଁ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ହେଲି ଏନ୍ପିଭି କିମା ସୋଡ଼େ। ଏନପିଭି ୨୫୦ ଏଲଇ ଅଥବ। ୧ କି,ଗ୍ରା ବିଟି ପ୍ରସ୍ତୁତି ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଦରକାର । ନଚେତ୍ ସୋଡୋ କିମା ହେଲିଆକର୍ଷକ ସହ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୧୦ ଟି ସଙ୍ଗ ଆକର୍ଷକ ଯନ୍ତ। ବସାଇଲେ ଛୁଇଁବିନ୍ଧା,କାଳିମୁକ୍ତି,ସଁବାଳୁଆ ଇତ୍ୟାଦି ନିୟନ୍ତଣ ହୋଇଥାନ୍ତି । ପୋକ ଆକ୍ରମଣ ତୀବ୍ରତା ମଧ୍ୟମ ଧରଣର ଥିଲେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୧ ଲିଟର କ୍ଲେରୋପାଇରିଫସ୍ ୨୦ ଇସି କିମା ୫୦୦ ମିଲି ଡ଼ାଇକ୍ଲୋରୋଭସ୍ ୭୬ ଇସି ପତ୍ରଛିଆ କଲେ ଏହି ପୋକ ଅଧିକ ବ୍ୟାପି ନ ଥାଏ ।

ତୈଳ ବୀଜ ଜାତୀୟ ଫସଲ

ରଇ ଏବଂ ଧବଳ ଭୂଙ୍ଗ ଚିନାବାଦାମ ଫସଲରେ ବିଶେଷତଃ ଦେଖାଯାଏ । ଧାନ ଫସଲରେ ବର୍ତ୍ତିତ ଉଇ ନିରାକରଣ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସରଣ କଲେ ଏହି କୀଟ ଆକ୍ରମଣ ହ୍ରାସ ପାଏ । ପତ୍ରସୁଡ଼ଙ୍ଗୀ କୀଟ ମଧ୍ୟ ଚିନାବାଦାମ ଫସଲରେ ଅଧିକ ଦେଖାଯାଏ । ଏହାର ନିରାକରଣ ପାଇଁ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୧ ଲିଟର ମନୋକ୍ରୋଟୋଫସ୍ ୩୬ ଏସଏଲ କିମ୍ନା ଟ୍ରାଇଆଜୋଫସ୍ ୪୦ ଇସି ୧୫ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ପତ୍ରଛିଞ୍ଚା କରାଯାଏ ।

ପନିପରିବା ଫସଲ

ମରୁଡ଼ି ପରିସ୍ଥିତିରେ ପନିପରିବା ଫସଲରେ ଅଷ୍ଟପଦୀର ଆକ୍ରମଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଏ । ଏହି ପୋକର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ୨ ମିଲି ଡ଼ାଇକୋଫଲ୍ ୧୮.୫ ଇସି କିମ୍ବା ପ୍ରୋପାରଜାଇଟ୍ ୫୭ ଇସି କିମ୍ବା ୧ ମିଲି ଫେନାଜାକୁଇନ୍ ୧୦ ଇସି ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ଗୋଳାଇ ପତ୍ର ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଏ ।

କପା ଫସଲ

କପା ଫସଲରେ ପତ୍ରଡ଼ିଆଁ ପୋକ,ଉକୁଣିଆପୋକ,ଅଷ୍ଟପଦୀ ଇତ୍ୟାଦି ଶୋଷକ ଜାତୀୟ କୀଟ ଆକ୍ରମଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଏ । ଏହି କୀଟ ଆକ୍ରମଣ ହ୍ରାସ ପାଇଁ ୫ ଲିଟର ପାଣି ପ୍ରତି ୧ ଗ୍ରାମ ଇମିଡ଼କ୍ଲୋପ୍ରିଡ଼ ୧୭.୮% ଏସଏଲ କିମା ଥାୟୋମେଥୋକ୍କାମ୍ ୨୫% ଡ଼ବ୍ଲୁ ଜି ଏସିଟାମିପ୍ରଡ଼ ୨୦% ଏସପି ମିଶାଇ ପତ୍ରଛିଞ୍ଚା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଧାନ ଫସଲରେ ବର୍ଞତ ଉଇ ପରିଗ୍ତଳନା ପଦ୍ଧତି ଅନୁସରଣ କରିବା ବିଧେୟ ।

ସମନ୍ତି ରୋଗ ପରିଘଳନା

ଅଗଷ୍ଟ-ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମରୁଡ଼ି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଧାନ ଫସଲରେ ପତ୍ର ମହିସ। ଏବଂ ପତ୍ରଦାଗ ରୋଗ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଦେଖାଯାଏ ।

ବିଭିନ୍ନ ରୋଗ ଦାଉରୁ ଫସଲର ସୁରକ୍ଷା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଷ୍ପଷୀ ଭାଇ ମାନଙ୍କୁ ଶତପ୍ରତିଶତ ବିହନ ବିଶୋଧନ କରିବା ଲାଗି ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଉଛି । ଏଥିପାଇଁ ୧ କି.ଗ୍ରା ବିହନ ପ୍ରତି ୨ ଗ୍ରାମ କାର୍ବେଜ୍ଞାଜିମ ୫୦ ଡବ୍ଲୁପି କିମା ୩ ଗ୍ରାମ ଥିରାମ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ।

ମହିଷା ରୋଗର ଆକ୍ରମଣର ତୀବ୍ରତା ମଧ୍ୟମ ଧରଣର ହୋଇଥିଲେ ୨ ଗ୍ରାମ୍ ଟ୍ରାଇସାଇକ୍ଲାଜୋଲ ୧୦ ଲିଟର ପାଣିରେ କିମା ୧.୫ ଗ୍ରାମ କାର୍ବେଞ୍ଚାଜିମ୍ ୫୦ ଡ଼ନ୍କୁ.ପି ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ କିମା ୨ ଗ୍ରାମ କାର୍ବେଞ୍ଚାଜିମ୍ ୧୨ % +ମାଙ୍କୋଜେବ୍ ୬୩ % ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ କିମା ୧.୫ ଗ୍ରାମ ଟ୍ରାଇସାଇକ୍ଲାଜୋଲ ୧୮+ମାଙ୍କୋଜେବ ୬୦% ଡ଼ନ୍କୁ ଫି ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ ଗୋଳାଇ ୧୦-୧୨ ଦିନ ବ୍ୟବଧାନରେ ପତ୍ରସିଞ୍ଚନ କରିବା ବାଞ୍ଜୁନୀୟ ।

ମରୁଡ଼ି କାଳରେ କିମା ମରୁଡ଼ି ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ଅଧିକାଂଶ ପନିପରିବା କିମା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଫସଲରେ ବାଜାଣୁ ଜନିତ ଝାଉଁଳା ରୋଗ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ । ୧୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ୧ ଗ୍ରାମ ଷ୍ଟ୍ରେପ୍ଟୋମାଇସିନ ସଲଫେଟ ୯୦% + ଟେଟ୍ରାସାଇକ୍ଲିନ ହାଇଡ଼ୋକ୍ଲୋରାଇଡ଼ ୧୦% ଗୋଳାଇ ୫-୭ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ଦୁଇଥର ଗଛ ମୂଳ ମାଟିଭିଜା କଲେ ଏହି ରୋଗର ନିରାକରଣ ସମ୍ମବ ।

ସେପ୍ଟେମ୍ବରରୁ ଡ଼ିସେମର ମଧ୍ୟରେ ତୈଳବୀଜ ପନିପରିବା ଏଟଂ କ୍ଖାରୁ ଜାତୀୟ ଫସଲରେ ଅଲଟରନାରିଆ ଏଟଂ ସରକସସୋର। ପତ୍ରପୋଡ଼ା ରୋଗ ଦେଖାଦେବାର ଆଶଙ୍କା ଥାଏ । ପ୍ରତିଷେଧକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସରୂପ ମାଙ୍କୋଜେବ ୦.୩% କିମା କାର୍ବେକ୍ତାଜିମ୍ +ମାଙ୍କୋଜେବ ମିଶ୍ରଣଂ ୨ ୦% ପତ୍ରସିଞ୍ଚା କଲେ ସୁଫଳ ମିଳିବ ।

ଅକ୍ଟୋବର ରୁ ଡ଼ିସେମର ମଧ୍ୟରେ କଖାରୁ ଜାତୀୟ ଫସଲରେ ନିମ୍ନମୁଖି ପାଉଁସିଆ ରୋଗ ଲାଗିବାର ଯଥେଷ୍ଟ ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ । ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ ୧.୫ ଗ୍ରାମ ଥାୟୋଫେନେଟ ମିଥାଇଲ୍ ୬୦ ଡ଼ନ୍କୁ .ପି କିମ୍ବା ୨.୫ ଗ୍ରାମ ମେଟାଲାକ୍ଲିଲ ୮ %+ମାଙ୍କୋଜେବ୍ ୬୪ % ଗୋଳାଇ ୧୨ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ଦୁଇଥର ପତ୍ରସିଞ୍ଚନ କଲେ ଏହି ରୋଗର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ କମ୍ ହୋଇଥାଏ ।

ବନ୍ୟା ପରିସ୍ଥିତିରେ ସମନ୍ତିତ କାଟ ପରିଗ୍ଳନା

ଧାନ

ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ପରେ ଦୀର୍ଘଦିନ ଶୁଖିଲା ପାଗ ରହିଲେ ଲେଡ଼ାପୋକ ଦେଖାଯାଆନ୍ତି । ଅପରନ୍ତୁ ବନ୍ୟା ଛାଡ଼ିଯିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପୋକ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୁଅନ୍ତି ।

ଏହି ପୋକ ଚିହ୍ନଟ ନିମନ୍ତେ ଜୁନ୍ ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିୟମିତ ରୋଗ ପୋକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଏଟଂ ତଦାରଖ କାର୍ଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ । କୈଣସି ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହି ପୋକର ଚିହ୍ନଟ ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ କୃଷିନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟରେ ରୋଗପୋକ ସମ୍ପର୍କିତ ସୂଚନା କକ୍ଷର ଫୋନ ନମ୍ବର ୦୬୭୪-୬୫୩୦୬୫୩ କୁ ଫୋନ କରିବା ପାଇଁ ଷ୍ଠଷୀ ଭାଇ ମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ।

ନିମ୍ନ ପଦ୍ଧତି ଅନୁସରଣ କରି ଲେଡ଼ାପୋକର ପରିଗ୍ରଳନା କରାଯାଇପାରେ

- ୧)ଲେଡ଼ାପୋକର ଆକ୍ରମଣ ର ପ୍ରାରମିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଧାନ କ୍ଷେତକୁ ଜଳମଗୁ କରିବା
- ୨) ଜମି ଓ ହିଡ଼ କୁ ପରିକ୍କାର ରଖିବା
- ୩) ଆଲୋକ ଯନ୍ତା ବ୍ୟବହାର କରିବା
- ୪) ପକ୍ଷୀ ଆଶ୍ରୟ ସ୍ଥଳୀ ସ୍ଥାପନ କରି ପକ୍ଷୀ ମାନଙ୍କଦ୍ୱାର। କୀଟର ଶୃକ ନିପାତ କରିବା
- ୫) ଜଳ ପ୍ଲାବିତ କ୍ଷେତରେ କିରୋସିନ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ।
- ୬) ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ ୫ ମି.ଲି କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫର୍ସ୍ ୨୦ ଇସି କିମା ଟ୍ରାଇଆଜୋଫସ୍ ୪୦ ଇସି ଅଥବା କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ୫୦+ସାଇପରମେଥ୍ରିନ୫ ମିଶାଇ ଚିହ୍ନଟ ଜାଗାରେ ସିଞ୍ଚନ କରିବା ।
- ୭)କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ ୧.୫% ଡ଼ି.ପି ଗୁଞ୍ଚ ହିଡ଼ ଉପରେ ବହଳିଆ ଭାବରେ ପକାଇବା
- ୮) ୧୨.୫ ମିଲି ଡ଼ାଇକ୍ଲୋରଭସ୍ ୭୬%ଇସି ୧୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ଗୋଳାଇ ସିଞ୍ଚନ କରିବା

ଗୋଟିଏ କିଆରୀରୁ ଅନ୍ୟ କିଆରୀକୁ ଶୂକ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରବେଶ ରୋକିବାକୁ ହିଡ଼ ଉପରେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୨୫ କି.ଗ୍ରା କ୍ଲୋରପାଇରିଫସ୍ ୧.୫% ଡ଼ି.ପି ଗୁଣ୍ଡ କୁ ବହଳିଆ ଭାବରେ ସିଞ୍ଚନ କରିବା ଦରକାର ।

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ରୁ ନଭେମର ମଧ୍ୟରେ ଖରିଫ ଧାନ ଫସଲରେ ପ୍ରଭୃତି କ୍ଷତି ସାଧନ କରୁଥିବା ଦୁଇଟି ମୁଖ୍ୟ କୀଟ ଯଥା ମାଟିଆ ଗୁଞ୍ଜି ପୋକ ଓ ଧଳା ପିଠିଆ ଗୁଞ୍ଜିପୋକ ବ୍ୟାପିବାର ଯଥେଷ୍ଟ ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ । ପୂର୍ବ ବର୍ତ୍ତିତ ମାଟିଆ ଗୁଞ୍ଜି ପୋକ ପରିଗ୍ୟଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏକ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଅବଲମ୍ଭନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଯଦି ଧାନ କ୍ଷେତରେ ଶୁଜ୍ଧ ଅବସ୍ଥା ଦୀର୍ଘ ଦିନ ଧରି ଲାଗିର୍ହେ ତେବେ ଦହିଆ ପୋକ ଆକ୍ରମଣ ସମାବନା ଥାଏ । ପୂର୍ବ ବର୍ତ୍ତିତ ଦହିଆ ପୋକ ପରିଗ୍ଲଳନା ପଦ୍ଧତି ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଅନୁସରଣ କରିବା ଉଚିତ୍ର । ବନ୍ୟା ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆଖୁ ଫସଲକୁ କାଞ୍ଚ ବିନ୍ଧାପୋକ ଏବଂ ଧଳା ମାଛି ଆକ୍ରମଣ କରେ । କ୍ଷେତରୁ ଯଥାସମ୍ମବ ବଳକା ଜଳ ନିଷ୍କାସନ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଜଳ ନିଷ୍କାସନ ପରେ ୧୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ୩ ମିଲି ଇମିଡା କ୍ଲୋପିଡ ୧୭.୮% ଏସ୍ ଏଲ କିମ୍ବା ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ ୨ ମିଲି ଡ଼ାଇକ୍ଲୋରୋଭସ୍ ୩୦ଇସି ଗୋଳାଇ ପତ୍ର ସିଞ୍ଚନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପବ ବିନ୍ଧା ଏବଂ ଅଗ ବିନ୍ଧା ପୋକର ପରିଗ୍ରଳନା ନିମନ୍ତେ ହେକ୍କର ପ୍ରତି ୫୦୦୦୦ ଟ୍ରାଇକୋଗ୍ରାମା ଚିଲୋନିସ ପରାଶ୍ରୟୀ କୀଟ ୭-୧୦ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ୫-୬ ଥର ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଆଖୁ କ୍ଷେତରେ ଛାଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼େ ।

ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୬୦୦ ମିଲି କ୍ଲୋରେଣ୍ଟାନିଆପୋଲ ୧୮.୫% ଏସସି ସିଞ୍ଚନ କଲେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପୋକର ନିରାକରଣ ହୁଏ । ମଲାପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ଗଛରୁ ଉଞ୍ଛି ଦେଲେ କାଞ୍ଚବିନ୍ଧା ଏଟଂ ଦହିଆ ପୋକର ପ୍ରଦୂର୍ଭାବ କମିଯାଏ ।

ତୈଳବୀଜ, ପନିପରିବା ଏବଂ କପା ଫସଲ

ଏହି ସବୁ ଫସଲରେ ଆହ୍ରିତା ଆଧିକ୍ୟ କାରଣରୁ କଳା ଜଉପୋକ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଘଟେ । ଏହିପୋକର ସଂଖ୍ୟା କମ୍ ଥିବା ବେଳେ ଏହାକୁ ଆହୁରି କମାଇବା ପାଇଁ ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ ୫ ମିଲି ୧୫୦ ପିପିଏମ୍ ନିମ୍ନଜାତ କୀଟନାଶକ ଗୋଳାଇ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ହୁଏ ।ଯଦି ଏହି ପୋକର ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଥାଏ ତେବେ ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ ୨ ମିଲି ଡ଼ାଇକ୍ଲୋରୋଭସ୍ ୩୦ ଇସି କିମା ୧୦ ଳିଟର ପାଣିରେ ୩ ମିଲି ଇମିକ୍ଲୋପ୍ରିଡ ୧୭.୮% ଏସଏଲ ଗୋଳାଇ ସିଞ୍ଚନ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ।

ସମନ୍ତିତ ରୋଗ ପରିଗ୍ଳନା

ଖରିଫ ରତୁରେ ମେଘୁଆ ପାଗ ସାଙ୍ଗକୁ ମଝିରେ ମଝିରେ ଝିପି ଝିପି ବର୍ଷା ହେଲେ ଧାନ ଫସଲରେ ଜୀବାଣୁ ଜନିତ ପତ୍ରଛିଟା ଏବଂ ପତ୍ରପୋଡ଼ା ରୋଗର ପ୍ରାବଲ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ । ପ୍ରତିଥର ବର୍ଷା ପରେ ୧୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ୧ ଗ୍ରାମ୍ ଷ୍ଟ୍ରେପ୍ଲୋମାଇସିନ୍ ସଲଫେଟ ୯୦%+ଟେଟ୍ରାସାଇକ୍ଲିନ ହାଇଡ୍ରୋକ୍ଲୋରାଇଡ୍ ୧୦% ୫-୭ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ସିଞ୍ଚନ କରିବାକୁ ଘ୍ୟା ମାନଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଏ ।

ବନ୍ୟା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ପନିପରିବା ଫସଲରେ ବୀଜାଣୁ ଜନିତ ଝାଉଁଳା ରୋଗ ଦେଖାଯାଏ । ଏଥିପାଇଁ ଯୋଜନା ଆଦ୍ୟରୁ ନିମ୍ନପ୍ରଦତ୍ତ ସମୟ ପରିଗଳନା ପଦ୍ଧତି ଅନୁସୃତ ହେବା ବିଧେୟ ।

- କ 🌖 ୂଚ୍ନାନ୍ତ ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ କବକ ମାରୀ ଦ୍ୱାରା ମାଟିଭିଜା ଏଙ ଏହାର ୫-୭ ଦିନ ପରେ ତଳିରୁଆ ।
- ଖ) ୧୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ୧ ଗ୍ରାମ୍ ଷ୍ଟ୍ରେପ୍ଲୋମାଇସିନ ସଲଫେଟ୍ ୯୦% +ଟେଟ୍ରା ସାଇକ୍ଲିକ୍ ହାଇଡ଼ୋକ୍ଲୋରାଇଡ଼୍ ୧୦% ଗୋଳାଇ ୩୦ ମିନିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଥିରେ ତଳି ଚେର ବୁଡ଼ାଇବା ।
- ଗ) କାର୍ବେଞାଜିମ୍ ୦.୧୫% ଏବଂ ଷ୍ଟ୍ରେପ୍ଲୋମାଇସିନ୍ ର ଏକ ଦ୍ରବଣରେ ଅନ୍ତଃଗ୍ରଷ ସମୟରେ ଲଗାଇବାର ୧୦ ଦିନ,୨୫ ଦିନ ଏବଂ ୪୦ ଦିନ ବେଳକୁ ଭଲଭାବେ ଗଛ ମୂଳ ମାଟିଭିଜା କରିବାକୁ ହୁଏ ।

ଫସଲରେ ସମନ୍ନିତ ତୃଣକ ପରିଗ୍ଳନ।

ଫସଲ ଓ୍ୱାରୀ ତୃଣକ ପରିଗ୍ତଳନା ପଦ୍ଧତି ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ।

- 🍫 ଖରାଟିଆ ରକ୍ଷ କିମା ମୃତ୍ତିକା ସୂର୍ଯ୍ୟସାତ ସହ ହେକ୍କୁର ପ୍ରତି ୫ ମେଟ୍ରିକ ଟନ ଗୋବର ଖତ ପ୍ରୟୋଗ ।
- ❖ ହାତ ବଛା /କାଦୁଅ କରିବା/ଜଳପ୍ଲାବିତ କରିବା /ସ୍ଥାନୀୟ/ଦେଶୀୟ ଘାସ ବଛା ଯନ୍ଧ ଦ୍ୱାରା ଘାସ ବଛା/ /ଶକ୍ତିଗଳିତ ଘାସ ବଛାଯନ୍ଧ ବା ଉନ୍ନତ ଘାସ ବଛା ଯନ୍ଧ ଯଥା କେନୋ ଉଇଡ଼ର ବା ରୋଟାରି ଉଇଡ଼ର ଦ୍ୱାରା ତୃଣକ ନାଶ
- 💠 ନିରୋଳା ବିହନ ବ୍ୟବହାର ।
- ଢ଼ିପ ଜମିରେ ଆଜୋଲା ପ୍ରୟୋଗ
- ନିମ୍ନ ପ୍ରକାରେ ତୃଣକ ମାରୀ ପ୍ରୟୋଗ

ଧାନ	ପ୍ରେଟିଲାକ୍ଲୋର ୫୦ ଇସି ତୃଣକ(ଉଠିବା ପୂର୍ବିରୁ)	ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୧-୧.୦ ଲିଟର ବତୁରୀ ବୁଣାଧାନ ରେ ବୁଣିବା ର ଦିନକ ପରେ
		ମାଟି ଓଦା ଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ କିମ୍ବା ଶୁକ୍ଷ ବୁଣାଧାନରେ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷା ପରେ କିମ୍ବ ରୁଆ ଧାନରେ ରୁଆ ହେବାର ୩-୫ ଦିନ ପରେ
	ଅକାତାୟାଗ୍ରିଲ୍ ୮୦%ଡ଼ବ୍ଲୁପି ତୃଣକ (ମୃରିକା ଉଠିବା ପୂର୍ବରୁ)	ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୭୫-୯୦ ଗ୍ରାମ୍ ବାଲି ସହିତ ମିଶାଇ ରୁଆ ହେବାର ୨-୩ ଦିନ ପରେ
	ବିସପାଇରିବାକ୍ସୋଡ଼ିୟମ ୧୦% ଏସ.ସି	ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୨୦୦ ମିଲି ଜଳନିଷ୍କାନ କରି ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ ।ପ୍ରୟୋଗ କରିବାର ୩-୪ ଦିନ ପରେ ପୁନ୍ସୟ ଜମିରେ ଜଳ କରାଯାଏ ।
	ମେଟସଲଫ୍ୟୁରନମିଥାଇଲ୍ ୧ ୦% (କ୍ଲୋରିମ୍ୟୁରନ ଇଥାଇଲ୍ ୧ ୦% ଡ଼ୁପି	ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୨୦ ଗ୍ରାମ ରୁଆ ହେବାର ୧୫-୨୦ ଦିନ ପରେ ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଏ ।
	ମେଟସଲ ଫ୍ୟୁରନ ମିଥାଇଲ୍ ୨୦% ଡ଼ବ୍ଲପି	ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୨ ୦ ଗ୍ରାମ୍ ରୁଆ ଧାନରେ ରୁଆ ହେବାର ୧୫-୨ ୦ ଦିନ ପରେ
ମକା	୨.୪ ଡ଼ି ଆମିନ ସଲଟ ୫୮ ଏସଏଲ	ହେକ୍କୁର ପ୍ରତି ୮୦୦ ମିଲି
ଆଖୁ	୨,୪ ଡ଼ି ଆମିନ୍ ସଲଟ ୫୮% ଏସଏଲ	ହେକ୍କୃର ପ୍ରତି ୬ ଲିଟର ତୃଣକ ଉଠିବା ପରେ
	ଆଟ୍ରାଜିନ୍ ୫୦% ଡ଼ନ୍ଗୁପି	ହେକ୍କୁର ପ୍ରତି ୧-୪ କି.ଗ୍ରା ତୃଣକ ଉଠିବା ପୂର୍ବରୁ
	ମେଟସଲଫ୍ୟୁରନ ମିଥାଇଲ ୨୦ ଡ଼ବ୍ଭ.ପି	ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି୩୦ ଗ୍ରାମ୍
କପା	ପେଞ୍ଚିମେଥାଲିନ୍ ୩୦ ଇସି	ହେକୃର ପ୍ରତି ୨.୫-୩-୩ ଲିଟର ତୃଣକ ଉଠିବା ପୂର୍ବରୁ
	କୁଇଜାଲଫପ ଇଥାଇଲ୍ ୫୦% ଇସି	ହେକୃର ପ୍ରତି ୧ ଲିଟର ତୃଣକ ଉଠିବା ପୂର୍ବ ରୁ
ନଳିତା	କୁଇଜାଲ ଫପ ଇଥାଇଲ୍ ୫୦% ଇସି	ହେକୁର ପ୍ରତି ୧ ଲିଟର ତୃଣକ ଉଠିବା ପୂର୍ବରୁ
ଚିନାବାଦାମ୍	ଇମା ଦେଥା ପିର୍ ୧୦% ଏସ ଏଲ	ଟିନାବାଦାମ ୩ ସମ୍ଭାହ ହେବା ଅବସ୍ଥାରେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୦.୭୫-୧ ଲିଟର ତ୍ୱଣକ ଉଠିବା ପରେ
	ପେଞ୍ଚି ମେଥାଲିନ୍ ୩୦ ଇସି	ହେକୁର ପ୍ରତି ୨ ୫-୩-୩ ଲିଟର ତ୍ୟକ ଉଠିବା ପୂର୍ବରୁ
	ଅକ୍ସିଫ୍ଲୋରୋଫେନ୍ ୨ ୩.୫ ଇସି	ହେକୁର ପ୍ରତି ୩୦୦-୪୦୦ ମିଲି ତ୍ରଣକ ଉଠିବା ପୂର୍ବରୁ